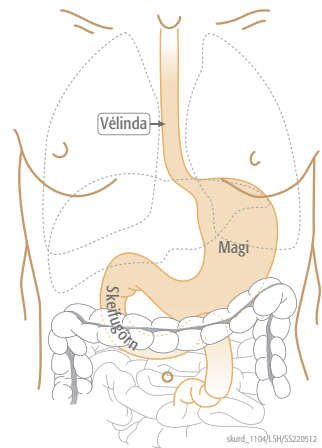

Skurðaðgerð á maga

Maginn eða hluti hans er fjarlægður í skurðaðgerð. Rétt er að gera ráð fyrir að vera frá vinnu í 6 – 12 vikur, háð starfi og líðan.

Búast má við breytingum á matarþoli og þyngd eftir aðgerð. Til að draga úr líkum á vannæringu er mikilvægt að byggja líkamann upp fyrir aðgerðina með því að borða næringarríkan mat, taka inn vítamín og drekka orkuríka næringardrykki.

Tóbaksnotkun (reykingar, nef- og munntóbaksnotkun) hefur áhrif á bata eftir skurðaðgerð og getur til að mynda seinkað því að sár grói og aukið hættu á fylgikvillum aðgerðar. Því er mikilvægt að hætta tóbaksnotkun fyrir aðgerð og vera tóbakslaus í að lágmarki tvær vikur eftir aðgerð. Þeir sem nota tóbak eru hvattir til að hætta og geta fengið aðstoð hjá: „Ráðgjöf í reykbindindi“ og eftirfylgni í 12 mánuði eftir aðgerð. Starfsmaður spítalans hefur þá samband við ráðgjafarþjónustuna en eins má hringja í gjaldfrjálsa símanúmerið 800 6030. Einnig er bent á www.reyklaus.is.

Undirbúningur fyrir aðgerð

Innskrift

Innskriftarmiðstöð 10E er í kjallara Landspítala við Hringbraut. Hafa skal með öll lyf sem tekin eru daglega eða lyfjakort.

Viðtal

Á innskriftarmiðstöð fer fram viðtal við skurðlækni, aðstoðarlækni, svæfingalækni og hjúkrunarfræðing. Spurt verður um heilsufar, gerð læknisskoðun og fræðsla veitt um undirbúning fyrir aðgerðina. Gera þarf ráð fyrir að innskriftin taki 3 – 4 klukkustundir og fyrir hana þarf að greiða komugjald.

Rannsóknir

Blóðsýni eru tekin og blóð flokkað því stundum þarf að gefa blóð í aðgerðinni eða eftir hana. Einnig er tekin þvagprufa, hjartalínurit og/eða lungnamynd ef þörf er á.

Öndunaræfingar

Öndunar- og fótaæfingar eru mikilvægur þáttur í bataferlinu. Sjúkraþjálfari kennir æfingar fyrir og eftir aðgerðina.

Lyf og ofnæmi

Mikilvægt er að láta vita um ofnæmi fyrir lyfjum, röntgenskuggaefni eða öðru. Blóðþýnningarlyf er gefið með sprautu undir húð kvöldið fyrir aðgerð til að minnka hættu á blóðsegamyndun. Margir kjósa að gefa sér sprautuna sjálfir og fá þá leiðbeiningar þess efnis.

Fasta

Tilgangur föstu er að draga úr hættu á bakflæði magainnihalds ofan í lungu meðan á aðgerð stendur.

- **Ekki má borða mat síðustu 6 klukkustundirnar fyrir aðgerð.** Ráðlegt er að fá sér aukabita og drykk kvöldið fyrir aðgerð til að minnka áhrif föstu á líkamann.
- **Drekka má tæra drykki** (ekki þamba) **þar til 2 klst. eru til aðgerðar.** Tær drykkur er agnalaus drykkur án fitu, t.d. vatn, tær ávaxtasafi, te og kaffi (án mjólkur). Ekki má nota tóbak eða tyggigúmmi síðustu 2 klst. fyrir aðgerð.
- Svæfingalæknir metur hvaða lyf eigi að taka að morgni aðgerðardags.

Hreinlæti

Nauðsynlegt er að **fara í sturtu heima** að morgni aðgerðardags. Þrifa þarf naflann með bómullarpinna, klæðast hreinum fótum og fjarlægja skartgrip, andlitsfarða og naglalakk. Ekki má nota húðkrem eftir sturtuna.

Við innlögn á deild er gott að hafa með sér snyrtivörur, tannbursta, inniskó, slopp, þægileg fót og afþreyingarefni. Nota má farsíma en stilla þarf á hjóðlausa hringingu.

Aðgerðardagur

Mæta á dagdeild 13D á 3. hæð Landspítala við Hringbraut að morgni aðgerðardags og hafa með öll lyf sem tekin eru daglega.

Óvæntar aðstæður geta valdið því að aðgerðartími breytist. Aðgerðin er gerð í svæfingu og getur tekið 3 - 6 klukkustundir. Skurðlæknir hefur samband við aðstandanda að aðgerð lokinni.

Eftir aðgerð tekur við dvöl á vöknun eða gjörgæslu þar sem fylgst er með líðan sjúklings til kvölds/morguns, þar til hann fer á legudeild 13G. Heimsóknir eru ekki leyfðar á vöknun og eru samkomulagsatriði á gjörgæsludeild, en nánustu aðstandendum er velkomið að hringja.

Verkir

Verkjameðferð er utanbastsdeyfing (mænudeyfing) sem höfð verður í aðgerðinni og fyrstu dagana á eftir til verkjastillingar. Sjúklingur metur styrk verkja samkvæmt eftirfarandi verkjastiku þar sem 0 þýðir enginn verkur og 10 óbærilegur. Ef verkur er til staðar þrátt fyrir deyfinguna á að láta hjúkrunarfræðing vita og eru þá gefin lyf eftir þörfum. Markmið er að vera vel verkjastilltur, geta hreyft sig með góðu móti og náð djúpsondun.

Enginn verkur	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Gæti ekki verið verri
	Vægur			Talsverður			Mikill		Mjög mikill			

Öndun

Súrefni er gefið eftir þörfum. Öndunaræfingar eru nauðsynlegar til að minnka hættu á lungnabólgu og mikilvægt er að gera þær eftir leiðbeiningum sjúkrajálfara.

Þvagleggur

Þvagleggur er settur í þvagblöðru til að fylgjast með þvagútskilnaði fyrst eftir aðgerð.

Drenslanga

Drenslanga liggur gegnum kviðvegg til að hleypa út blóði og vökva sem safnast í sárabeð og er hún höfð í nokkra daga.

Magasonda

Magasonda er slanga sem liggur úr nefi ofan í maga. Hún tekur við magasafa, kemur í veg fyrir ofþenslu á maga og minnkar líkur á ógleði og uppköstum.

Næring

Gefinn er vökvi í æð fyrstu dagana. Tímabundin garnalömun verður eftir aðgerð og er einstaklingsbundið hve fljótt hún gengur yfir. Fylgst er með garnahljóðum og því hvort loft gengur niður. Gefin eru ógleðistillandi lyf ef með þarf. Byrja má að borða samkvæmt fyrirætlum læknis þegar garnastarfsemi kemst í eðlilegt horf. Farið er rólega af stað. Æskilegt er að sitja uppréttur á matmálstíma og borða/drekka oft og lítið í einu (forðast gosdrykki). Næringarráðgjafi hittir sjúkling á deild.

Skurðsár

Fylgst er með skurðsári og skipt á umbúðum eftir þörfum.

Hreyfing

Hreyfing er mikilvæg eftir aðgerð til að flýta fyrir bata og minnka hættu á blóðtappamyndun. Fótaferð er leyfileg strax, en starfsfólk deildar aðstoðar við framúrferð þar til sjúklingur er sjálfbjarga. Mikilvægt er að gera fótaæfingar og breyta um stöðu í rúminu þess á milli.

Svefn

Ekki er óeðlilegt að svefnmynstur breytist, sérstaklega fyrstu dagana eftir aðgerð. Mikilvægt er að láta vita ef illa gengur að sofa.

Andleg líðan

Búast má við breytingum á andlegri líðan í tengslum við veikindi. Starfsfólk er reiðubúið að ræða við sjúkling og fjölskyldu hans um líðan þeirra. Einnig er hægt að fá viðtal við prest, djákna eða sálfræðing.

Fyrir útskrift þarf að vera búið að fá:

- útskriftarfræðslu.
- rafrænan lyfseðil fyrir verkjalyfjum og ógleðistillandi lyfjum.
- endurkomutíma hjá lækni.
- viðtal við næringarráðgjafa og skriflega fræðslu.
- vítamín B-12 sprautu ef allur magi er fjarlægður.

Útskrift

Útskrift er áætluð 5–10 dögum eftir aðgerð og fer það eftir eðli og stærð aðgerðar. Ef fylgikvillar koma fram eftir aðgerð, getur það lengt sjúkrahúsdvölinu.

Símanúmer:

Innskriftarmiðstöð 10E 543 2114

Dagdeild 13D, opin virka daga frá klukkan 7 til 19 543 7480

Skurðlækningadeild 13G 543 7360

Sjúklingum og aðstandendum er velkomið að hringja ef spurningar vakna.

Vinsamlegast athugið að sjúkrahúsið getur ekki borið ábyrgð á peningum eða öðrum verðmætum svo sem sínum, tölvum o.fl. sem sjúklingar eða aðstandendur hafa meðferðis.

Athygli er vakin á því að starfsfólk og nemendur sjúkrahússins eru bundin þagnarskyldu og mega því ekki ræða um málefni sjúklinga á deildinni. Við viljum vinsamlegast biðja þig og aðstandendur þína að ræða ekki það sem þið kunið að verða vitni að eða heyra um aðra sjúklinga.

Landspítali er kennslspítali og nemendur í heilbrigðisfræðum og tengdum greinum stunda hluta af námi sínu á spítalanum. Nemendur fylgjast með og taka þátt í daglegri meðferð sjúklinga og eru alltaf á ábyrgð og undir handleiðslu leiðbeinenda sinna.

ÚTGEFANDI:
LANDSPÍTALI
SKURÐLÆKNINGASVIÐ
MÁÍ 2012
SKURÐ-086

ÁBYRGÐARMENN:
YFIRLÆKNIR
SKURÐLÆKNINGAEILDAR
OG DEILDARSTJÓRI 13G

HÖNNUN:
KYNNINGARMÁL LSH/ÁIC